

דַּרְשֵׁנִי קַרְבֶּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • בית הכנסת פרי מגדים, צפת • השיעור נמסר במוצ"ש פרשת בלק, תשפ"ה

הַבְּרִיאָה הִיְתָה חֲסֵרָה אֶת 'פִּי הָאֲתוֹן'

כֵּל הַבְּרִיאָה הִיְתָה חֲסֵרָה אִם לֹא הָיָה אֶת פִּי הָאֲתוֹן. מַה אִתָּם אוֹמְרִים? אִיךָ אוֹמְרִים? בְּדָקָה ה'–90 שֶׁל הַבְּרִיאָה, בּוֹרָא עוֹלָם אוֹמֵר: "חֲסֵר עוֹד מִשְׁהוּ בְּבְרִיאָה". מַה חֲסֵר? פִּי הָאֲתוֹן! (עֲנֵן אֲבוֹת פ"ה מ"ו).

אִם פִּי הָאֲתוֹן לֹא הָיָה מְדַבֵּר, הָאֵם הֵייתָ מְרַגֵּשׁ אִיזָה חֲסָרוֹן בְּעִבּוּדֵי ה' אֶת מִי זֶה מַעֲנֵנוּ בְּכָל־פִּי הָאֲתוֹן? בְּסֹדֵר, זֶה נִחְמַד לְקַרְא אֶת זֶה, וְכִמְה פְרוּשִׁים עַל זֶה, וְזֶהוּ, לֹא יוֹתֵר מִזֶּה. אֲבָל אֲצֵל בּוֹרָא עוֹלָם הַבְּרִיאָה לֹא הִיְתָה יְכוֹלָה לְהִיּוֹת מְשֻׁלְמָת אִם לֹא הָיָה פִּי הָאֲתוֹן. נוֹרָא!

פִּי הָאֲתוֹן, לָמָּה נִבְרָאָה? מַה הַמְטָרָה שֶׁלָּהּ? כִּדֵּי שְׂבָלְעִים יִחְזוּר בְּתִשׁוּבָה, זֶה הַמְטָרָה. כִּדֵּי שֶׁגַם הַרְשַׁע הָזֶה, יִכִּיחוּ אוֹתוֹ, אוֹלֵי הוּא יִתְעוֹרֵר לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה. הִיָּה שׁוּבָה לְבִרָא אֶת פִּי הָאֲתוֹן, וְכֵל זֶה הַבְּרִיאָה הִיְתָה חֲסֵרָה, כִּי אֲנָשִׁים הֵיוּ אוֹמְרִים: "אִתָּה יוֹדַע לָמִי נֶאֱמָרָה תִּשׁוּבָה בְּעוֹלָם? אֵהּ, לֹא־נִשְׁמָע טוֹבִים נֶאֱמָרָה תִּשׁוּבָה. אִתָּה יוֹדַע כִּמְה אֲנִי חֲטָאתִי? אִתָּה יוֹדַע מַה אֲנִי עֲשִׂיתִי בְּחַיִּים שְׁלִי? לִי, אֵינִי תִשׁוּבָה, לִי אֵינִי תִשׁוּבָה!"

בָּא בּוֹרָא עוֹלָם אָמַר לוֹ: "לֹא, לֹא, אֵל תִּתְבַּלְבֵּל, גַּם לְבָלְעִים הַרְשַׁע יֵשׁ תִּשׁוּבָה!" **אֲבָרָא בְרִיאָה מִיְחִידָת, חַד פְּעֻמִּית בְּעוֹלָם, כִּדֵּי לְלַמַּד אוֹתָךְ שֶׁגַם לְרַשָּׁע הָזֶה יֵשׁ תִּשׁוּבָה!"**

הַכַּח שֶׁל הַמְלָאָה 'חֲטָאתִי'

בְּהַמְשָׁךְ הַפְּרָשָׁה כְּתוּב שֶׁה' פָּתַח אֶת הָעֵינַיִם שֶׁל בְּלָעִים וְהוּא רָאָה אֶת מְלָאָךְ ה' – "וַיֹּאמֶר בְּלָעִים אֵל מְלָאָךְ ה' חֲטָאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אִתָּה נֶצַב לְקַרְאֵתִי בְּדָרְךָ". כּוֹתֵב הַמְדַרְשׁ (מ"ר, טו, כ): בְּלָעִים רָשָׁע עָרוֹם הָיָה. מַה הַפְּרוּשׁ? רָשָׁע מִתְחַכֵּם. כְּשֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת מְלָאָךְ ה' עוֹמֵד לִידוֹ וְחֹרְבוֹ שְׁלוֹפָה בִּידוֹ, נוֹ מַה נִּשְׂאָר? יוֹרִידוֹ לוֹ אֶת הָרֹאשׁ, גְּמַרְנוּ! אָמַר בְּלָעִים: "אֲנִי עֲכָשְׁיוֹ עוֹצֵר אֶת הַמְּלָאָךְ הָזֶה. אִיךָ אֲנִי עוֹצֵר אֶת הַמְּלָאָךְ הָזֶה? אֲנִי אֲגִיד 'חֲטָאתִי'". בְּרַגַּע שְׁאִמְרַתִּי 'חֲטָאתִי', כִּבְרַ מְלָאָךְ ה' לֹא יִכּוֹל לְהִתְעַרֵּב. הַיְחִיד שֶׁיְכוֹל לְהִתְעַרֵּב זֶה רַק אֱלֹקִים. חַז"ל קְרָאוּ לוֹ רָשָׁע עָרוֹם, זֹאת אוֹמְרַת הוּא יָדַע שֶׁזֶה עוֹזֵר.

תְּגִיד, 'חֲטָאתִי' שֶׁל בְּלָעִים, עוֹזֵר מִשְׁהוּ? אִתָּה יוֹדַע, זֶה בֶּן אָדָם כִּי מִשְׁחַת, מַה זֶה מְשַׁחֵת? רוֹצֵה לְאֵבֵד אֶמָּה שְׁלִמָּה. וְאִם אִתָּה מְאֵבֵד אֶת הָאֶמָּה הַשְּׁלֵמָה הַזֹּאת, כֵּל הָעוֹלָם כָּלוֹ נֶאֱבֵד! וְאֵף עַל פִּי כוֹ, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר "חֲטָאתִי", וְאוֹ, זֶה מְשַׁפֵּיעַ! כּוֹ, לְמַלְאָךְ כִּבְרַ אֵינִי לוֹ מַה לְמַעַל, כִּי הוּא אָמַר "חֲטָאתִי!"

אֲזַ כְּשֶׁהַיְדִי אוֹמֵר בְּיוֹדֵי "חֲטָאתִי", אִיזָה דְבַר גְּדוֹל זֶה? מֵאֵד גְּדוֹל! מִצְוֹת עֲשֵׂה דְאוֹרֵיחָא שֶׁל וְדוּי. הַיְדִי זֶה מְלָאָךְ אֲחַת "חֲטָאתִי", זֶה מִצְוֹת וְדוּי. זֶה כִּדֵּי לְלַמַּד אוֹתְנוּ עַד כִּמְה גְדוֹלָה כִּחַה שֶׁל תִּשׁוּבָה, שְׁאֵף אֲחַד לֹא יִגִּיד "אֲנִי אֵינִי לִי תִשׁוּבָה", וְאֵף אֲחַד לֹא יִגִּיד "מַה אֲנִי אֲמוֹר לְעֲשׂוֹת כִּדֵּי לְעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה?" רַק מְלָאָךְ אֲחַת צְרִיכִים מִמֶּה. **רַק תְּגִיד 'חֲטָאתִי'. זֶהוּ, בְּזֶה נִגְמַר!**

אֲזַ נִכּוֹן שֶׁנִּרְאָה לָנוּ כְּאֵלוֹ, 'וְאוֹ, אֵל תְּגִיד... צְרִיךְ לְעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מִהַפֵּךְ בְּעוֹלָם'. נִכּוֹן, הַכֵּל צְרִיךְ, אֲבָל בְּשִׁבִיל הַמְצוּהָ עֲצֻמָּה, בְּזֶה זֶה נִגְמַר!

שֶׁלֶשׁ רְגָלִים – אִיךָ בֶּן אָדָם עוֹזֵב אֶת הַבַּיִת שְׁלוֹ?

ה' פּוֹתַח אֶת פִּי הָאֲתוֹן, וְהִיא אוֹמְרַת לְבָלְעִים: "מַה עֲשִׂיתִי לָךְ כִּי הַפִּיתִי זֶה שֶׁלֶשׁ רְגָלִים?", אוֹמֵר רִש"י: רַמַּז לוֹ, אִתָּה רוֹצֵה לְעַקֵּר אֶמָּה שְׁחוֹגְגַת שֶׁלֶשׁ רְגָלִים. תְּגִיד לִי, מִכֵּל תְּרִי"ג מִצְוֹת, הָאֲתוֹן לֹא מְצָא אִיזוֹ מִצְוָה אַחֲרַת חוּץ מִשְׁלֵשׁ רְגָלִים? תְּגִיד, בְּרִית מִלָּה, לֹא טוֹב בְּרִית מִלָּה? אִתָּה הוֹלֵךְ לְעַקֵּר אִיזוֹ אֶמָּה שְׁחוֹגְגַת יוֹם כְּפוּרִים, יוֹם כְּפוּרִים לֹא טוֹב? תְּגִיד, חַד סְכוּת, פֶּסַח, כֵּל חַמּוּץ, כֵּל הַקְּרֵבָנוֹת, מַה הַבְּעִיָּה שֶׁיֵּשׁ לָךְ? אִתָּה הוֹלֵךְ לְעַקֵּר אֶמָּה שְׁחוֹגְגַת שֶׁלֶשׁ רְגָלִים, מִיִּשְׁהוּ פֶּעַם הַתְּלַבֵּב מִשְׁלֵשׁ רְגָלִים? לֹא, לֹא רְאִיתִי אֲנָשִׁים בְּכָל־שְׂדֵרָיו עַל זֶה, יֵשׁ עֲנִינוֹ לְלַכֵּת, אֲבָל לֹא יוֹתֵר מִזֶּה.

טוֹב, בּוֹא נִכְנָס לְמַצוּהָ הַזֹּאת. שֶׁלֶשׁ רְגָלִים הַפְּרוּשׁ: אִתָּה עוֹלָה לְרַגְלֵי שְׂבוּעִים לְפָנֵי הַחַג, אִתָּה חוֹזֵר שְׂבוּעִים אַחֲרֵי הַחַג, וְאִתָּה נִמְצָא בְּחַג שְׂבוּעִי. יוֹצֵא שְׁאִתָּה חוֹדֵשׁ וְשְׂבוּעִי לֹא בְּבֵית, לֹא אִתָּה, לֹא הִילָדִים, לֹא אֵף אֲחַד. אֵף אֲחַד לֹא נִמְצָא!

תְּגִיד לִי, הַבַּיִת שֶׁלָּךְ מֵיָדֵךְ לְפְרִיצָה אוֹ לֹא? 100% גַּם אִתָּה לֹא יְכוֹל לוֹמַר: 'אוֹלֵי הַשְּׂכִנִּים יִשְׁמְרוּ' ... אֵינִי! גַּם הֵם עָלוּ אִם אִתָּה גַּר לִיד עֲרָבִים, גַּם כְּשֶׁאִתָּה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, הוּא מֵיָדֵךְ לְפְרִיצָה. אִם אִתָּה לֹא בְּבֵית, בְּכָל־הַכֵּל אֲבוֹד.

אֲנִי לֹא מִבִּין אִיךָ בֶּן אָדָם עוֹזֵב אֶת הַבַּיִת שְׁלוֹ, עוֹלָה כְּשֶׁהוּא יוֹדַע שֶׁכֵּל הַפְּרִנְסָה שְׁלוֹ הִלְכָה לוֹ לְאֲבוֹד. הַכֵּל הוֹלֵךְ לְאֲבוֹד, הַכֵּל הוֹלֵךְ!

אִתָּה יוֹדַע, זוֹ מִצְוָה שְׁבֹן אָדָם מוֹכֵן לְהַקְרִיב אֶת כֵּל הַפְּרִנְסָה שְׁלוֹ. אִמְרָה לוֹ הָאֲתוֹן: "אִתָּה הוֹלֵךְ לְקַלֵּל אִיזָה עִם, אִתָּה יְכוֹל לְקַלֵּל עַד מְחֹר, לֹא יַעֲזוּר לָךְ. זֶה עִם שְׂמוֹכֵן לְהַקְרִיב אֶת כֵּל הַיָּקָר שְׁלוֹ, כֵּל מַה שֶׁהוּא עוֹבֵד כֵּל הַשְּׁנָה מוֹכֵן לְהַקְרִיב אֶת זֶה בְּשִׁבִיל הַמְצוּהָ הַזֹּאת."

כְּשֶׁהַיְדִי מוֹכֵן לְהַקְרִיב אֶת כֵּל מַה שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּשִׁבִיל מִצְוֹת, אֵינִי תִקְלָל – לֹא יַעֲזוּר! לָמָּה? כִּי שֵׁם זֶה בֶּן אָדָם שְׂבָא עִם הַקְרֵבָה, אֵף אֲחַד לֹא יְכוֹל לְהַזִּיק לְכֹהֵן בֶּן אָדָם.

סְפוּר שֶׁל הַשְּׁגָחָה: בְּאִתִּי מֵאֲנַגְלִיָּה וְאֲנִי רוֹצֵה לְעַזֹּר לָךְ...

סְפָרָה אִיזוֹ אִשָּׁה אַחַת: אֲנִי בְּאֲנַגְלִיָּה קוֹרֵאת עִתוֹן, אֲנִי רוֹאֶה בְּעִתוֹן אִיזוֹ כּוֹתֵרַת,

שְׂאֵשָׁה אַחַת מֵאֲרָץ יִשְׂרָאֵל נוֹלְדוּ לָהּ חֲמִישִׁיָּה. וְאוֹ, אִיךָ הַתְּרַגְּשָׁתִי! אִתָּה יוֹדַע מַה זֶה לְגַדֵּל חֲמִישִׁיָּה בְּבֵית? יָלַד אֲחַד בְּקִשְׁי מְצַלִּיחִים לְגַדֵּל. חֲמֵשׁ בָּבַת אַחַת? כְּשֶׁהוּא גוֹמֵר לְבָכוֹת, הַהוּא קָם, הַהוּא אָמַר... אִתָּה יוֹדַע, אִתָּה לֹא יֵשׁ, לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, לֹא יֵשׁ בְּכָל־לַיְלָה הִיא הַתְּרַגְּשָׁה מֵאֵד. הִיא פְתָאוֹם מְרַגֵּשָׁה שֶׁהֵלֵב שֶׁלָּהּ אוֹמֵר לָהּ: "אֲנִי חִיְבַת לְעַזֹּר לְאִשָּׁה הַזֹּאת!" אִיךָ אֲנִי אֲעִזֵּר לְאִשָּׁה הַזֹּאת? הִלְכָה לְרַב שֶׁל הַשְּׂכִנָּה: "כְּבוֹד הַרַב, אִיךָ אֲנִי יְכוֹלָה לְעַזֹּר לְאִשָּׁה הַזֹּאת?" אָמַר לָהּ הַרַב: "תְּשַׁמְעִי, תִּקְנִי כְרִטִּים טִיטָה לְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל פְּלוֹס בֵּית מְלוֹן בְּאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, פְּלוֹס חִזוֹר, כִּמְה שְׂזָה עוֹלָה. תַּעֲשִׂי הַגְּדֻלָּה, מִי שְׂרוּצָה לְקַנּוֹת אֶת הַכְּרִטִּים כְּזֶה, וְאֲנָשִׁים יִקְנוּ. בְּכַסְף שֶׁתִּקְבְּלִי, מַה שֶׁתִּקְבְּלִי, תִּתְּנִי אֶת זֶה לְאִשָּׁה הַזֹּאת עִם הַחֲמִשָּׁה יָלִידִים."

בְּאִמְתָּה, הִיא לְקַחָה אֶת הַיְזוּמָה, עֲשִׂתָּה אֶת הַמְבַצֵּעַ, פְּרִסְמָה לְכָל הָאֲנָשִׁים: כְּרִטִּים טִיטָה לְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל פְּלוֹס בֵּית מְלוֹן לְכִמְה יָמִים. אֲנָשִׁים קָנוּ, הַצְטִיבֵר כְּסָף, הִגִּיעַ הַיּוֹם שֶׁל הַהַגְּדֻלָּה, הַבִּיאוּ עוֹרֵךְ דִּין, עֲשׂוּ אֶת הַהַגְּדֻלָּה, יִצָּא פֶתַח שֶׁל מִי שֶׁלָּהּ! פֶּתַח שֶׁלָּהּ יִצָּא! טוֹב, מַה הִיא תַּעֲשֶׂה? לְקַחָה אֶת כֵּל הַחֲבִילָה שֶׁל הַכְּסָף, טִסָּה לְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, הִגִּיעָה לְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, הִגִּיעָה לְבֵית מְלוֹן כְּמוֹ שְׂסָרוֹ, וּמִשָּׁם הִגִּיעָה לְאוֹתָהּ מְשֻׁפָּחָה, דּוֹפְקַת בְּדַלְת, פּוֹתַחַת לָהּ הָאִשָּׁה, אוֹמְרַת לָהּ: "תְּכַנְסִי, אֲבָל אֵינִי לִי זְמוֹן בְּשִׁבִילָה, אִתָּה יְכוֹלָה לְהַכְנִס אֲבָל 'זְמוֹן' אֵינִי לִי, נִדְבַר בֵּינִי וּבֵינִי, בֵּין טִיטוֹל לְטִיטוֹל."

כְּקִצּוֹר, הִיא מְדַבְּרַת אִתָּה, הִיא מְסַפֶּרֶת לָהּ: "בְּאִתִּי מֵאֲנַגְלִיָּה, אֲנִי רוֹצֵה לְעַזֹּר לָךְ". סְפָרָה לָהּ כֵּל מַה שֶׁהִיָּה, וְהִיא שׁוֹמַעַת אוֹתָהּ, אִתָּה יוֹדַע, חֲצִי אֲזוֹן, חֲצִי פֶה. מְסַפֶּרֶת לָהּ אֶת הַכֵּל. אַחֲרֵי שֶׁהִיא סִימָה, הַבִּיאָה חֲבִילָה שֶׁל כְּסָף.

הִיא הִגִּישָׁה לָהּ כִּמְה עוֹגוֹת, כּוֹס תֵּה. פְּתָאוֹם זֹאת מֵאֲנַגְלִיָּה מְסוֹבְבַת אֶת הָרֹאשׁ וְרוֹאֶה תְּמוֹנָה מְשֻׁפָּחִית בְּקִיר, הִיא שְׂאֵלָה: "תְּגִידִי לִי, מִי זֹאת הָאִשָּׁה הַזֹּאת בְּתִמּוֹנָה?", "הָאִשָּׁה הַזֹּאת זוֹ אִמָּא שְׁלִי". הִיא רוֹאֶה שִׁזְאוֹת מֵאֲנַגְלִיָּה, מִתְחִילָה לְהַחֲוִיר. אוֹמְרַת לָהּ: "מַה, קְרָה מִשְׁהוּ?" אוֹמְרַת לָהּ: "אִתָּה בְּטוֹחָה שִׁזּוֹ אִמָּא שְׁלָךְ?" – "מַה, אִמָּא שְׁלִי? בְּטוֹחִ!"

הִיא אוֹמְרַת לָהּ: "אֲנִי רוֹצֵה לְהַגִּיד לָךְ מִשְׁהוּ. עֲבַרְתִּי אֶת הַשׁוֹאָה, הֵינְנוּ בְּאִיזָה חֲדָר, חֲמֵשׁ בְּנוֹת. יָדְעֵנוּ שְׁעוֹד שְׂבוּעִי יְהִיָּה חֲזָכָה. חֲסַכְנוּ לְעַצְמָנוּ אֶת הַמְרוֹגְרִיָּה שְׂאֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים, כִּדֵּי שֶׁהִיָּה לָנוּ לְהַדְלִיק נְרוֹת חֲזָכָה. הַגְּרַמְנִים יָדְעוּ שְׂמוּעִי חֲזָכָה. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ חֲזָכָה וְהַדְּלַקְנוּ נְרוֹת. אִיךָ שְׂגַמְרָנוּ לְהַדְלִיק אֶת הַנְּרוֹת, פְּתָאוֹם הַגְּרַמְנִי נִכְנַס, רָאָה מְדִלְקִים נְרוֹת, הוּא צָעַק, הוּא אָמַר: 'מִי הַדְּלִיק אֶת הַנְּרוֹת הָאֵלֶּה?' כִּלְמֵ שֶׁתְּקוּ, לֹא דְבַרוּ מְלָה. מִי הַדְּלִיק אֶת הַנְּרוֹת?' אָמַר: 'אֲנִי עֲכָשְׁיוֹ אֶת כֵּל הַחֲמִשָּׁה הוֹרֵג אוֹתָם!' אַחַת הַבְּנוֹת אָמְרָה לוֹ: 'אֲנִי הַדְּלַקְתִּי!' הִיא אָמְרָה: 'עֲדִיף עֲכָשְׁיוֹ אִמּוֹת וְכָלֵם יְחִי'. כְּשֶׁהִשְׁנִיָּה רָאָתָה כִּכָּה, הִיא אוֹמְרַת לוֹ: 'אֲנִי הַדְּלַקְתִּי'. הַשְּׁלִישִׁית: 'לֹא, אֲנִי הַדְּלַקְתִּי', עַד שֶׁכִּלְמֵ אָמְרוּ: 'אֲנִי הַדְּלַקְתִּי'. הוּא אוֹמֵר: 'אִתָּם עוֹד צוֹחֲקִים עָלַי? מְחֹר אֲנִי אֲהַרֵּג אֶת כֵּל הַחֲמֵשׁ בְּעוֹנֵיִים."

כְּקִצּוֹר, הֵם יָדְעוּ שֶׁהַמְּפַקֵּד הָזֶה רָשָׁע גְּמוּר. הִיְתָה שֵׁם אִיזוֹ אִשָּׁה, שֶׁהִיא הִיְתָה קֶאֱפָה שֵׁם [מִמְנָה מִטַּעַם הַגְּרַמְנִים בְּמַחְנֵה רְכוּז]. הֵם הִלְכוּ אֵלֶיָּה: "תַּעֲשִׂי טוֹבָה, אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שְׂמַחְר זֶה הַיּוֹם הָאֲחֲרוֹן שֶׁל חַיִּים שְׁלָנוּ, וְזֶה! תַּעֲשִׂי טוֹבָה, תְּדַבְּרִי עִם הַמְּפַקֵּד הָזֶה, אוֹלֵי יִרְחַם עָלֵינוּ". הִיא אוֹמְרַת: "אִיזָה יִרְחַם עָלֵיכֶם? אוֹתִי הוּא רוֹצֵה לְהַרְגוֹ! אֲנִי אֲמוֹרָה לְדַאֵג שְׂאִתָּם לֹא תְדִלְקוּ נְרוֹת חֲזָכָה. עֲכָשְׁיוֹ בְּגַלֵּל שֶׁהַדְּלַקְתֶּם, אוֹתִי הוּא רוֹצֵה לְהַרְג. אִתָּם רוֹצִים שְׂאֲנִי אֲדַבֵּר אִתּוֹ?" – "תַּעֲשִׂי טוֹבָה, בְּכָל אִפְּוֹן אִם אִתָּה יְכוֹלָה לְדַבֵּר אִתּוֹ, תַּעֲשִׂי טוֹבָה". הַתְּחַנְּנוּ לְפָנֵיהּ: "אֲנַחְנוּ צְעִירוֹת, אוֹלֵי תְנַסִּי". אִמְרָה "אֲנִי אֲנַסָּה, אֲנִי אֲנַסָּה."

הִיא הִגִּיעָה אֵלָיו, לְמַפְקֵד, אוֹמְרַת: "תְּשַׁמְעֵה, הֵם מְרַגִּישִׁים שֶׁבְּאִמְתָּה הֵם פִּשְׁעוּ וְחֲטָאוּ בְּזֶה שֶׁהֵם הַדְּלִיקוּ נְרוֹת חֲזָכָה, וּבְאִמְתָּה...". אָמַר לָהּ הַמְּפַקֵּד: "טוֹב, אִם הֵם מְרַגִּישִׁים שֶׁהֵם חֲטָאוּ וְהֵם בְּאִמְתָּה עֲשׂוּ עוֹל וְהֵם הַתְּחַרְטוּ עַל מַה שֶׁהֵם עֲשׂוּ, הַפַּעַם אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם, אֲנִי לֹא אֲהַרֵּג אוֹתָם הַפַּעַם". וְזֶהוּ, וְנִפְשָׁנוּ יִצָּאָה לְשָׁלָל.

בְּרוּךְ ה' הַסְתִּימָה הַמְּלַחְמָה, כֵּל אֲחַד עָלָה לְאִיפָה שְׁעָלָה, הַתְּפָרְנוּ. עֲכָשְׁיוֹ שְׂאֲנִי מְסַתְּפֶלֶת בְּתִמּוֹנָה, אִתָּה יוֹדַעְתִּי מִי זֹאת אִמָּא שְׁלָךְ? זֹאת הִיְתָה הָאִשָּׁה הַזֹּאת, הִיא שְׂדֵבְרָה עִם הַמְּפַקֵּד שִׁירְחַם עָלֵינוּ. אֲזַ תְּרִאֵי, אִמָּא שְׁלָךְ הַצִּילָה חֲמֵשׁ בְּנוֹת, הַצִּילָה שְׁלֹא יַהַרְגוּ אוֹתוֹ, לְכֹן נִתְּנוּ לְאִמָּא שְׁלָךְ זְכוּת שֶׁהִיָּה לָהּ חֲמֵשׁ נְכָדִים בְּדָלָה אַחַת. עַל כֵּן שֶׁהִיְתָה מוֹכְנָה לְהַקְרִיב אֶת עֲצֻמָּה כִּדֵּי שְׁלֹאֲחָרִים יְהִיָּה טוֹב.

אֵהּ, כְּשֶׁבֶן אָדָם מוֹכֵן לְהַקְרִיב אֶת עֲצֻמוֹ בְּשִׁבִיל אַחֲרִים, הַחֲשָׁבוֹן כִּבְרַ אַחֲרַת לְגַמְרִי. זֶה לֹא אוֹתוֹ חֲשָׁבוֹן שְׂפִמְכִירִים, ז

הוא ספר: "הפרתי את זה מבעל המעשה. כשהייתי ילד", ככה הוא מספר, "כשהייתי ילד, ספר לי איזה בן אדם מבגד, הוא אמר לי: 'היה לי חבר מאד מאד טוב. למדנו ביחד, היינו חברותא שנים ארוכות, היינו ממש לומדים טוב, אבל אני הייתי ממשפחה של עניים פשוטה, והחברותא שלי בא ממשפחה של עשירים. כשהחברותא שלי היה בגיל 16, אבא שלו אמר לו: 'תשמע, אתה לא יכול להשאיר ככה. מה אתה רוצה להיות לי בחור ישיבה? ממה תתפרנס? אני רוצה שתלמד! אני אתן לך כסף, תלך לאוניברסיטה, תלמד!'. אמרתי לחברותא: 'מה, אתה עוזב את הלמוד? אומר: 'כן, מה זה, מה אתה רוצה? ממה אני אתפרנס? אני עכשיו מתחתן. ממה אני אחיה? אני חיב, אבא שלי בקש ממני שאני אעזב, אני לא יכול'. הלך לאוניברסיטה, ללמוד מקצוע, רצה ללמד להיות שופט, ונפרדו דרכינו. אני המשכתי ללמד, שקעתי בלמוד, והחברותא הלך, עשה חיל שם בלומדים".

והתמנו לשכנים על כל הבניה שלהם, השכנים משם עלו לכל הדיירים. כלם שאלו אותו: 'הוא שלמטה חתם לך? אמר: 'כן, חתם'. אומר: 'אם הוא חתם, כלם חותמים לך. אין שאלה. לנו לא מפריע. מה שמפריע זה רק לזה שלמטה. הוא חתם אנחנו חותמים'.

אבל אתם יודעים, בין דבורים לבין מעשים זה אחרת לגמרי. פתאום אתה רואה קיר 3 מטר. אתה רואה חשך בדירה. אין שמש, אפילו שמש שרוצה להציץ, אין לה מאיפה להגיע. אין, אין".

"בקצור, עם הזמן התחילו להרגיש לא נחמד. לא נחמד בזכות דירה. הלכו לאיזה מתנה: 'מה עושים?' אומר: 'תשמע, בדירה הזאת, בדרך כלל, שזו דירה שאין מי שיבקנה אותה. אנחנו נוסף עוד 300,000 שקל בדירה. מי שיתעניין לקנות, אתם אל תגידי לו על ההנחה, אבל אני אגיד לקונה: אם אתה תקנה את הדירה הזאת, אני יצליח להוריד 300,000 שקל. וכך הקונה ירגיש שהוא עשה עסקה. הדירה שזה 2 מיליון, אנחנו נאמר 2,300,000, כשמישהו יתעניין, אני כבר אמר לו: אם אתה רוצה לקנות, דע לך זו מציאה, אני מוריד לך 300,000 שקל".

מספר הבן אדם: "באמת פרסמנו 2,300,000. שלושה ימים, התקשרה איזו אשה: 'שלוש, אני רוצה להתעניין. יש לכם בדירה שלכם שמש?' אמרתי: 'אין שמש'. - 'אז אני רוצה לבוא לראות את הדירה, אבל אני רוצה לבוא לדירה בצורה. בצורה אני רוצה לבוא, כשיש שמש'. היא באה בצורה, היא נכנסת לדירה, מסתכלת היא ובעלה, מהחלון פה, מהחלון פה... ואומרת לבעלה: 'אין מציאות שתהיה פה שמש. אין מציאות שתהיה פה שמש'. היא אמרה לבעל הבית: 'סגרנו עכשיו את החוזה. סגרנו עכשיו!'. המוכר הזה לא דבר מלה על ההנחה.

מספרת לו האשה שפשוט היא סובלת משמש. אם היא נחשפת לשמש, זה עושה לה פצעים. היא חובת דירה בלי שמש. היא ראתה מלא דירות, אבל יש דירות שהשמש מביאה מהחלון הזה, ויש דירה מהחלון השני והשמש פה. "אצלכם אין שמש, זו הדירה שלי, פה.

וכך הרוחתי 300,000 שקל. אז בשעת הנסיון, כן, זה היה קשה. בטח היה קשה. קשה מאוד. אבל אחר כך בורא עולם שלם. בורא עולם מעולם לא נשאר חיב. מי שמוכן ללכת עם ה', מוכן גם להפסיד לכבוד ה'. לא רק ללכת אתו, גם להפסיד. אז כזה בן אדם, מה יכול לזכות?

כל שמצטער בצער השכינה - בורא עולם מביא לו ישועה

אחי, זה שמצטער את ה'דיו חנו', ספר לי: 'יש לו בן יחיד, בן 27, עוד לא התחתן'. אומר: 'מה אני אגיד לך? הפכתי את העולם כדי שיתחתן. אין סגלה בסגלות שאתם מכירים שלא עשיתי. אין מקום, מה לא עשיתי? בן יחיד, הכל עשיתי. שום דבר לא עזר!'.

"אחרי פורים. אני פותח בספריה, יצא לי ספר של החיד"א. החיד"א כותב: 'כל מי שמצטער בצער השכינה, בורא עולם מצטער בצרות ומביא לו את ישועתו', כך כותב החיד"א".

מספר לי אחי: הרגשתי שכאלו החיד"א מדבר אתי. באתו יום קראתי את כל ספר התהלים. אמרתי: 'זה לכבוד צער השכינה, לא בשבילי'. ולאחר מכן, נסיתי לבכות על צער השכינה. 'ואם היה לכם', כמו שכתוב בספר 'מגיד מישרים', שהמגיד אמר למן הבית יוסף: 'ואם היה לכם אחד מני אלהי אלהים מהצער שאני שרויה בו, לא היה עולה לכם בת צחוק כל החיים שלכם!'. משהו מפחיד.

ספר לי אחי: 'קראתי ספר תהלים, נסיתי לבכות, התפללתי על צער השכינה. למחרת הציעו שדוך. ושבוש שעבר הוא התחתן'.

אנחנו נכנסים עכשיו לשלשת השבועות של צער השכינה. כל אחד יראה, בלילה אין לך חשק לעשות תקון חצות כי זה מאחר, אבל עכשיו בצורהים כל אחד יכול. כל אחד יכול לעשות תקון חצות. זה דבר מאד גדול, מאד מאד גדול הדבר הזה. זה דבר שמשפיע עליך הרבה שפע בחיים, הרבה הצלחה, הרבה סיעתא דשמיא.

גם הספרים כתבו, כל רדפיה השיגוה בין המצרים. מי שרוצה להשיג את ה', דוקא עכשיו. הרב וולבה, תסתכלו בעלי שור, מאריך בזה הרבה. אבל כל אחד ידע באמת, זה זמן של קרבת אלקים. והשם יעזרנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.

הוא ספר: "הפרתי את זה מבעל המעשה. כשהייתי ילד", ככה הוא מספר, "כשהייתי ילד, ספר לי איזה בן אדם מבגד, הוא אמר לי: 'היה לי חבר מאד מאד טוב. למדנו ביחד, היינו חברותא שנים ארוכות, היינו ממש לומדים טוב, אבל אני הייתי ממשפחה של עניים פשוטה, והחברותא שלי בא ממשפחה של עשירים. כשהחברותא שלי היה בגיל 16, אבא שלו אמר לו: 'תשמע, אתה לא יכול להשאיר ככה. מה אתה רוצה להיות לי בחור ישיבה? ממה תתפרנס? אני רוצה שתלמד! אני אתן לך כסף, תלך לאוניברסיטה, תלמד!'. אמרתי לחברותא: 'מה, אתה עוזב את הלמוד? אומר: 'כן, מה זה, מה אתה רוצה? ממה אני אתפרנס? אני עכשיו מתחתן. ממה אני אחיה? אני חיב, אבא שלי בקש ממני שאני אעזב, אני לא יכול'. הלך לאוניברסיטה, ללמוד מקצוע, רצה ללמד להיות שופט, ונפרדו דרכינו. אני המשכתי ללמד, שקעתי בלמוד, והחברותא הלך, עשה חיל שם בלומדים".

"שנתים עברו, יום אחד נפגשנו ביחד. שאל אותי ההוא הזה שלומד באוניברסיטה: 'תגידי לי, מה אתה לומד? איזה גמרא אתה לומד?' אמרתי לו: 'בבא מציעא. הוא עונה לי - בבא מציעא? 'איזה דף אתה נמצא?' אמרתי לו: 'דף ב' - 'תגידי לי, אתה עוד לומד את הסוגיה לימא מתניתין דלא כבן ננס? תגידי, זה מה שמעניין אותך? זה מה שמעניין אותך? האם משנתנו כבן ננס? או לא כבן ננס? זה מה שיש לך בחיים שלך? אני לומד, עושה כסף, ואתה כל החיים שלך, מה אתה עושה? רק מתניתין דלא כבן ננס?' שתקתי. לא היה לי מה להגיד לו, וזהו, זה נגמר ככה.

שנה לאחר מכן, פרצה מלחמה בין רוסיה לגרמניה. הרוסים שולחים את החילים שלהם בלי נשק... לכו לתחמו... כמו היום... בארבע שנים אחרונות מתו ברוסיה שני מיליון חילים! ארבע שנים, שני מיליון חילים! כל יום מתים שם 500 חילים רוסים! כל יום. אף אחד לא מדבר על זה, כי זה לא מעניין. זה ממש פלא פלאים. ממש מפחיד לחשב על זה אפילו.

בקצור, ההוא ידע שהבן שלו צעיר, יקחו אותו לקרב. היה לו מלא כסף, הוא שחד איזה מפקד אחד, שהבן שלו יהיה לפחות מזכיר אצלו בתוך המשך, כדי שלא יקחו אותו לשדה קרב. הוא נתן המון כסף, נתן, ובאמת הוא היה שם.

הוא ספר: "החברותא שלי בינתיים התחתן. התחתן עם מי? התחתן עם ויסוצקי. ויסוצקי, בפעם הראשונה, לפני שהוא הוציא את ה'תה', אז הוא היה מוכר, היה לו יצור של בגדים לכל הצבא הרוסי. הוא היה מיליארדר גדול, כי כל הצבא הרוסי קנה בגדים ממנו. והוא היה מיצר את זה. והוא כשהציעו לו את החתן הזה, אמרו לו: 'זה חתן ששוקד על תלמוד, מאד מאד חריף, ולומד כל היום'. אומר: 'אני 10 שנים אני מחזיק אותו עלי, שישב לימד. אני צריך אותו אולי מדי פעם לאיזה שליחות, אבל לא יותר מזה. לא יותר מזה בכלל. ואני באמת הייתי יושב, וחמי היה מיליארדר גדול. ובגלל זה לא לקחו אותי לצבא, כי הרוסים פחדו ממנו, הוא היה עשיר גדול מאד. ואני נשארת על התורה ועל העבודה.

יום אחד חמי אומר לי: 'לך למפקד ההוא. הוא אמר שהוא הכין את המעטפה של כל הכסף שהוא צריך לשלם לנו, על כל הכסף שיש. אז תביא את הכסף ממנו, תביא את זה למשך שלך'.

בקצור, הוא מספר: "הלכתי למשך, אני דופק בדלת. 'מי אתה?' ספרתי לו שאני החתן של ויסוצקי. ואו, התרגש מאד. הוא אומר לי: 'אבל למה יש לך זדים אדמות? מאד קר לך פה. תכנס למשך, תכנס'. הוא אמר למזכיר: 'תדליק את החמום'. ואז הוא אומר: 'תכין לו כוס תה. [לא של ויסוצקי...]. תכין כוס תה, תכין שיהיה לו משהו חם'. הוא מכין את התה, בא להגיש לי את התה, פתאום העינים שלנו נפגשו. 'ואני אומר לו: 'לימא מתניתין דלא כבן ננס'. אני אומר לו: 'ואיך? תראה מה יצא ממך? לא עורך דין, לא שופט, לא כלום! מזכיר באיזה מקום... תגמר המלחמה, אתה זרוק כמו כלב, ככה זרוק. אני המשכתי ללמד. למה המשכתי ללמד? אני אומר לו: 'לימא מתניתין דלא כבן ננס. ותראה מה זכיתי, גם תורה, גם גדלה, הכל במקום אחד!'.
אדם שיועד להקריב מעצמו, יודע להקריב את עצמו. זה מה שאמרה לו האתון לבלעם. אתה הולך לקלל אמה שמוכנה להקריב את כל מה שיש לה. כל מה שיש מוכנה להקריב. אה, לכו אמה אין קללה. קללה לא יכולה לחול.

ספור על מעלת הותור - איזו דירה חשוכה!!!

ספר הרב משה טולדנו שליט"א מבני ברק: "שמעתי מבעל המעשה, וכך הוא ספר, אני גר בקומת קרקע, השכנים מעלי באו ובקשו: 'יש לנו פה תקניות, אנחנו רוצים לבנות, להוציא 3 מטר מהסלון'. זאת אומרת שאצלי בסלון לאחד הבניה יהיה חשך. אני מסתכל על התכניות, אני אומר לו: 'אתה יודע מה, עוד שבוש אני אתן לך תשובה, אני אחשב'".

"פעם ראשונה אמרתי: 'אין מה לחשב אפילו, אם כך הם יבנו הבית שלי יהיה מרתף. יום אחד אני אומר ככה, ויום אחד אני אומר ככה, יום אחד אני אומר לאשתי: 'כונן את שומעת קלא ספורים על ותורים? גם אנחנו מותרים, אבל אף אחד לא מוכן לומר כשהוא מפסיד!'. אנשים מוכנים לומר רק... אתה יודע, כמו אותו אדם שהולך בדרך